

Alternativ enerji mənbələri üzrə yeni şəbəkə sistemi qurulur

Azərbaycan təbii enerji mənbələrinə görə dünyanın zəngin ölkələrindən biri olmaqla yanaşı, böyük alternativ enerji resurslarına da malikdir. Respublikamızın iqlim şərtləri günəş və külək enerjisindən istifadə edilməsi üçün münbit şərait yaradır. Hazırda ölkəmizdə kiçik su elektrik stansiyalarından istifadə olunduğunu nəzərə alsaq, alternativ mənbələrin payı 10%-ə çatır. Hesablamalara görə, Azərbaycan illik 800 MVt-yə yaxın külək enerji ehtiyatına malikdir və bu, ildə təxminən 2,4 milyard kVt/saat elektrik enerjisi deməkdir. Qeyd olunan göstərici ildə 1 milyon tona yaxın şərti yanacaq qənaət, ən əsası isə külli miqdarda tullantıların, o cümlədən ozondağıcı olan karbon dioksidin atmosfərə atılmasının qarşısının alınması deməkdir...

Bu sahənin daha sürətli inkişafını təmin etmək üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən 2012-ci il iyunun 1-də Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Şirkətinin yaradılması haqqında fərman imzalanmışdır. 2010-cu ildən dövlət agentliyi kimi fəaliyyətə başlayan bu qurum Azərbaycanın alternativ enerji mənbələri, onun istifadə və inkişafı istiqamətində ilk addımlarını atmışdır.

Azərbaycana bu sahədə inkişaf etmiş xarici dövlətlər, Avropa İttifaqı, BMT dəstək göstərir. Ölkəmizin Aİ ilə əməkdaşlığı çərçivəsində elektrik şəbəkəsinin müasirləşdirilməsi, enerji infrastrukturunun təhlükəsizliyinin artırılması, bərpa olunan enerji sektorunun inkişafı üçün proqramların və qaydaların hazırlanması nəzərdə tutulmuşdur. Aİ-nin enerji siyasətinə görə, enerji istehlakında bərpa olunan enerjinin payı ən azı 20%-ə çatdırılmalıdır. Azərbaycanın 2020-ci il üçün enerji siyasətinə görə, elektrik enerjisində bərpa olunan enerjinin payı 20%-ə, ümumi enerji istehlakında bərpa olunan enerjinin payı 9,7%-ə çatdırılmalıdır.

Alternativ və Bərpa olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Şirkətinin sədri Akim Bədəlovun sözlərinə görə, Azərbaycanda alternativ enerji mənbələri üzrə yeni şəbəkə sisteminin qurulması istiqamətində də işlər sürətləndirilmişdir. Cari ilin noyabr ayında ölkədə alternativ enerjinin inkişafı üzrə seçiləcək rayonlar və istifadə ediləcək texnologiyalar sahəsində proqramların hazırlanması başa çatdırılacaqdır. Azərbaycanın iqtisadi rayonlarında, qəsəbə və kəndlərində, şəhərlərində enerjiyə olan ehtiyac müəyyənləşdirilir və alternativ enerji mənbələrindən maksimum istifadə oluna biləcək bölgələr seçilir.

Yeri gəlmişkən, onu da qeyd edək ki, bu istiqamətdə görülən işlərin ardıcılığını və sistemliliyini təmin etmək üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən «Azərbaycan Respublikasında alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə olunması üzrə Dövlət Proqramı»nı təsdiq edən xüsusi sərəncam imzalanmışdır. Proqramın əsas vəzifələri elektrik enerjisinin istehsalında alternativ enerji mənbələrinin potensialını müəyyənləşdirmək, bərpa olunan enerji mənbələrini istismara cəlb etməklə ölkənin enerji resurslarından istifadənin səmərəliliyini yüksəltmək, yeni enerji istehsalı sahələrinin yaradılması hesabına əlavə iş yerlərinin açılmasını təmin etmək, respublikanın ənənəvi enerji mənbələrinin mövcud ümumi gücü nəzərə alınmaqla alternativ enerji mənbələrinin hesabına enerji gücünün artırılması və bununla ölkənin enerji təhlükəsizliyinin təminatının yüksəldilməsinə nail olmaqdır. Dövlət Proqramına uyğun olaraq, özəl investisiya mənbələrinin də bu sahəyə cəlb edilməsi istiqamətində işlər görülür. Bu investisiyalar hesabına alternativ enerji mənbələrinin imkanlarından maksimum istifadə edilərək ölkənin elektrik enerjisi sisteminin gücləndirilməsi təmin olunacaq.

Rəşad SADIQOV